

Отчет за изпълнение на Програма за развитие на туризма на територията на Столична община за 2024 г.

В световен мащаб 2024 г. година се очерта като година, в която туристическите пристигания се завръщат към обичайните си нива. Очакванията за значително възстановяване спрямо предкризисната 2019 г., се оправдаха в пълна степен за почти всички части на света, в това число България и в частност Столична община и град София.

Според данни на Евростат, през 2024 г. приблизителният брой нощувки в обекти за туристическо настаняване в ЕС достигна 2,99 милиарда, което надвишава предходната година с 53,4 милиона, или 2%. Посещенията на чужди граждани в България бележи ръст с 5% през 2024 г. спрямо 2023 г. На този етап липсват по-подробни данни за цялата страна, каквито ще представим за Столична община в следващите редове.

През 2024 г. София е възстановила туристическия поток, надхвърляйки нивата на предкризисната 2019-та година по отношение на пристигналите туристи, но и на реализираните нощувки.

В рамките на Столична община са пренощували близо 1,270 хил. туристи, което е увеличение с 10% спрямо 2023 г. Делът на чуждестранните туристи през 2024 г. достига нива от 61%.

Сред чуждестранните пазари лидери са Италия, Германия, Турция, Гърция, Испания, Великобритания, Румъния, Израел, САЩ и Франция. Трябва да отбележим значителния ръст на пристигналите туристи от Китай, Испания, Дания, Австрия и Мексико.

Общо реализираните нощувки през 2024 г., са близо 2.9 млн., което е ръст с 10% спрямо 2023 г. и значително надхвърлят предкризисната 2019 г. Разбира се тук правим пояснението, че данните, с които разполагаме за 2019 г. са базирани на НСИ, а годините след това работим с Единната система за туристическа информация (ЕСТИ). Две към едно е делът на чуждестранните към българските граждани, съответно с 67% към 33% .

През 2024 г. средният престой на турист в София е бил 2,3 дни, колкото и година по-рано.

Приходите от нощувки на територията на Столична община за 2024 г. по данни на ЕСТИ са малко над 274 млн., при близо 157 млн. през 2023 г., което е значително повишение и звучи доста по-достоверно спрямо минали години.

През 2024 г. приходите от туристически данък по данни на дирекция „Общински приходи“ при Столична община надхвърлят тези от 2023 г., както и тези през 2019 г и са в размер на малко над 2,5 млн. лв.

2. Отчет на програма за развитие на туризма в Столична община за 2024.

2.1 Отдел „Маркетинг, реклама и информация“

През 2024 г. една от целите беше да създадем екип в рамките на отдел „Маркетинг, реклама и информация“, който да стартира и подпомага реализирането на приетата едва през юли месец Програма за развитие на туризма на територията на Столична община 2024 г.

Предвид периода и кратките срокове, предложената за 2024 г. програма не беше амбициозна, а по скоро реалистична.

По приоритет 1: „Развитие на туристическите продукти“

1. Успяхме да стартираме и реализираме Програма "Опознай София" в няколко направления:
 - Ориентирана към деца в подготвителна група и начален училищен етап на територията на СО, с цел изграждане на лично отношение и обществена съпричастност към София – Реализирани бяха 7 обиколки с над 250 деца.
 - Ориентирана към местно население и български граждани от населени места извън София. Нарекохме я „Опознай София в 55 стъпки за начинаещи“ – Реализирани бяха 20 обиколки с над 100 души.
 - Тестов туристически автобус – Реализирани в шест поредни уикенда с над 2000 участника.
 - Специални обиколки за институции и чуждестранни гости – Реализирани 12 обиколки с над 250 участника.
2. Успяхме да завършим преговорите с Българско Конгресно Бюро (БКБ) за потенциално партньорство, изразяващо се в членство на Столична община, чрез ОП „Туризъм“ в БКБ.
3. Туристически информационни центрове (ТИЦ) – реорганизация
 - През месец юли и август бяха закрити съответно ТИЦ Банкя и ТИЦ Ларго
 - Беше извършен освежителен ремонт на ТИЦ София, включително, чрез изграждане на рампа за достъпна среда.
 - Беше извършен освежителен ремонт и на ТИЦ „Читалнята“.
 - Открит бе нов ТИЦ Трамвай 83, разположен в реставриран ретро трамвай от 30-те години.
 - Договорено бе с летищния оператор предоставянето на безвъзмездна зона в рамките на Терминал 2 (пристигащи), за изграждането на ТИЦ „Летище София“.

По Приоритет 2 – „Усъвършенстване на маркетинговите комуникации“

1. Утвърждаване на София, чрез силен бранд, продуктова специализация и диверсификация на бранд идентичност на София като туристическа дестинация – проекта не успя да се реализира в рамките на 2024 г.
2. Възложихме и реализирахме (отпечатахме) значителен брой рекламни материали.
3. Участия в национални и международни туристически борси, изложения и панаири:

Участия в страната

- „Ваканция & СПА ЕКСПО 2024“ – София март 2024 г.

- 19-то международно туристическо изложение „Културен туризъм“ – Велико Търново октомври 2024 г.

Участия в чужбина

- FITUR, Мадрид, Испания
- Ferien-Messe Wien, Виена
- ITB Berlin, Берлин, Германия
- International Tourism Trade Show, Вроцлав, Полша
- IMEX, Франкфурт, Германия
- IFTM TopResa Paris, Париж, Франция
- Tourism Expo Japan, Токио, Япония
- WTM London, Лондон, Великобритания
- TTR – Букурещ, Румъния
- Philoxenia Expo, Солун, Гърция
- TT WARSAW в гр. Варшава, Полша.

4. Участие в различни прояви и събития

- Младежки фестивал на столицата „My Sofia“
- Отбелязване на 129 години организиран туризъм съвместно с представители на БТС, пред Народен театър
- SoSofia инициативи по случай Денят на София
- Литературен маршрут „Затрупана София“ на Дора Радева – в рамките на събитието I am Sofia
- „Игрите на града“ – в рамките на събитието I am Sofia
- Участие в Европейска седмица на мобилността
- Масов поход до Черни връх с ученици от столични училища съвместно с БТС и Yettel. В похода се включиха 600 ученици от 15 столични училища
- Участие на Urban Wine Fest
- Реализиране на Webit Welcome Reception
- Подпомагане на събитието 129-th ECTTA semi-annual meeting
- Десета работна среща между бизнеса и местната власт – АБТТА
- Подкрепа участието на НПМГ в 15-ото Международно математическо състезание World Mathematics Team Championship 2024, което се провежда в Доха, Катар.

5. Организиране на опознавателни пътувания за журналисти, експедидентски посещения на туроператори, информационни събития, кооперативен маркетинг.

- Реализиране на MICE FAM Trip съвместно с Българско Конгресно Бюро и Министерство на туризма
- Посрещане на немски журналисти
- Колaborации (партньорства) с инфлуенсъри като Experience Sofia, balkandad и други.

6. Организиране на рекламни кампании с National Geographic и eSky.bg – предстоят да се реализират през 2025 г.

7. Подобряване видимостта на Visit Sofia в социалните мрежи, чрез ново и по-качествено съдържание. ОП „Туризм“ организира съдържание в Facebook, Instagram, LinkedIn, а от февруари 2025 г. и в TikTok.
8. Възложена бе и изработката на изцяло нов сайт (платформа) на www.visitsofia.bg, който ще окрупни наличните дотук сайтове в един, но и ще надгради цялостното представяне на Visit Sofia.

2.2 Отдел „Категоризация и контрол“

Резултатите и анализа на дейността по категоризиране и регистриране на туристически обекти могат да се обобщят в следните изводи за периода 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г.:

2.2.1 Места за настаняване

- Категоризираните места за настаняване от страна на ОП „Туризм“ са 25 броя.
- Регистрираните места за настаняване клас „В“ са 924 броя

2.2.2 Заведения за хранене и развлечение

- Категоризирани заведения за хранене и развлечение през 2024 г. са общо 491 броя.

След изготвен анализ се установи, че за периода от 01.01.2024 г. до 31.12.2024 г. са събрани малко над 311 000 лв. от такса „Категоризация“ на туристически обекти (места за настаняване клас „А“, клас „Б“ и заведения за хранене и развлечения), и от такса „Регистрация“, което е ръст с малко над 3 % спрямо 2023 г. и почти достига нивата на предкризисната 2019 г.

2.3 Обща администрация

В отдел обща администрация са постъпили и разгледани близо 2700 записи, чрез деловодната система „Акстър офис“. Изготвени и изпратена за текущата година са над 600 документа. Състава на „Обща администрация“ беше попълнен с главен счетоводител и финансов контролор.

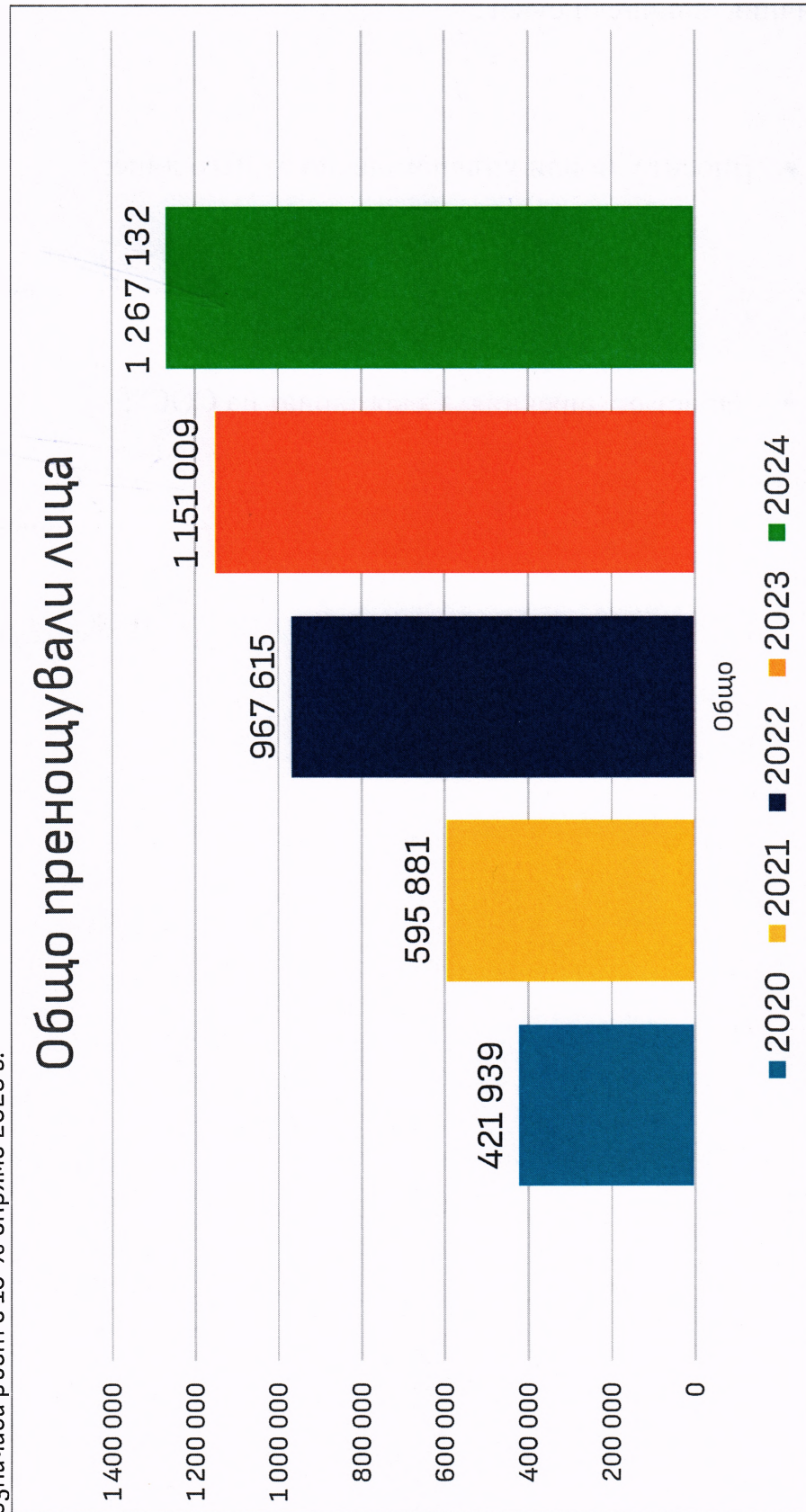
Изпълнението на бюджета за 2024 г. въпреки усложнените процедури по възлагане, липсата на оперативна самостоятелност на второстепенните разпоредители с бюджетни средства (близо 10 месеца) е **92,6%**, което надхвърля дори предкризисната 2019 г.

2.4 Други

През 2024 г. бе предприета стъпка към актуализиране на размера на туристически данък в рамките на Столична община, считано от 1-ви януари 2025 г. Проведоха се пет официални и значителен брой неофициални срещи, както с туристическия бранш, така и с много и различни заинтересовани страни. С Решение №683 от 19.12.2024 г. на Столичен общински съвет, размерът на туристически данък беше актуализиран.

Какво се случи в София през 2024 г.?

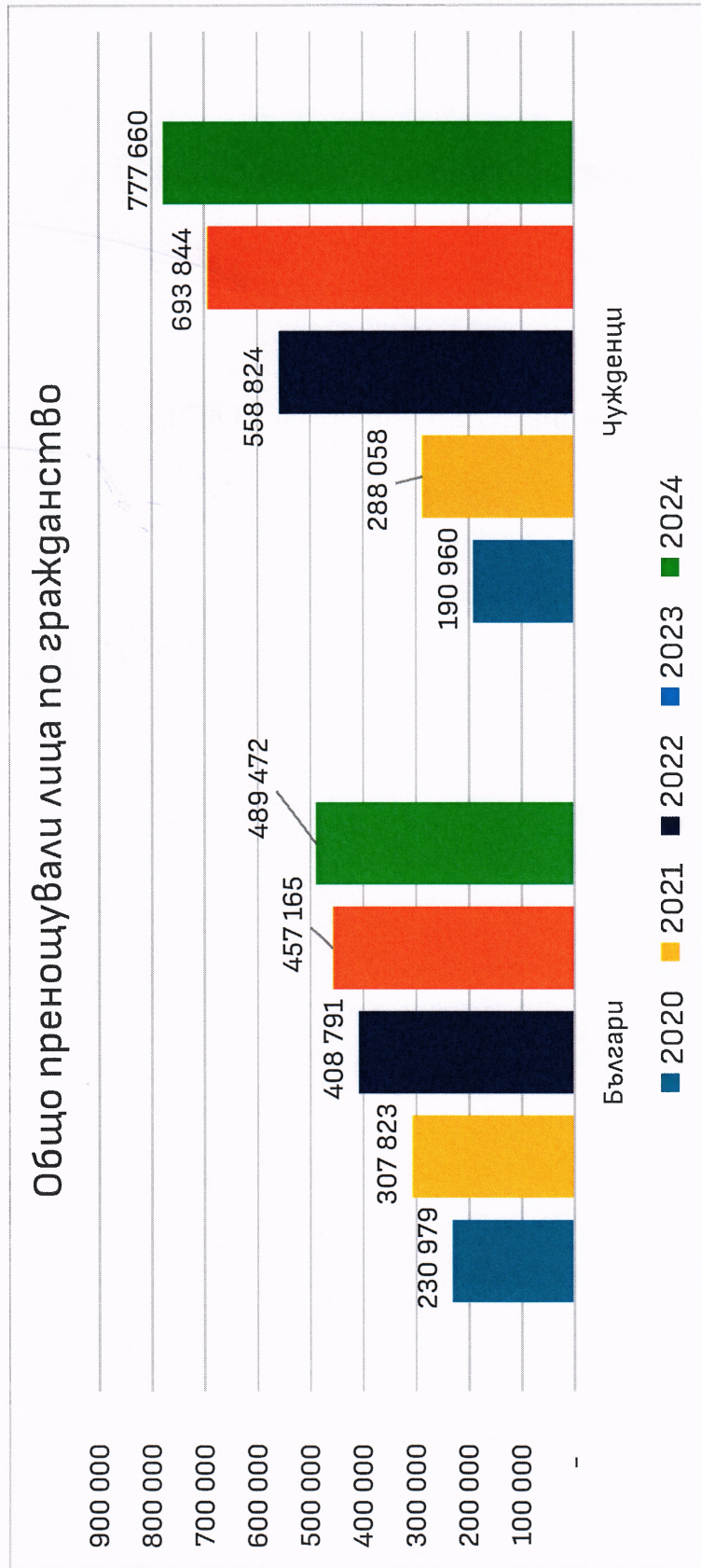
В рамките на 2024 г. София постига резултати надхвърляйки нивата на предкризисната 2019-та година* по отношение на пристигналите туристи. В рамките на Столична община са пренощували близо 1,270 хил. или това означава ръст с 10 % спрямо 2023 г.



Графика 1

Източник: ЕСТИ

Различното през 2024 г. спрямо последните години е по-големия относителен дял на чуждестранните туристи достигнал 61%, срещу 39% на туристите от България.



Графика 2

Източник: ЕСТИ

Сред чуждестранните пазари лидери са Италия, Германия, Турция, Гърция, Испания, Великобритания, Румъния, Израел, САЩ и Франция. Трябва да отбележим значителния ръст на пристигналите туристи от Китай, Испания, Дания, Австрия и Мексико.

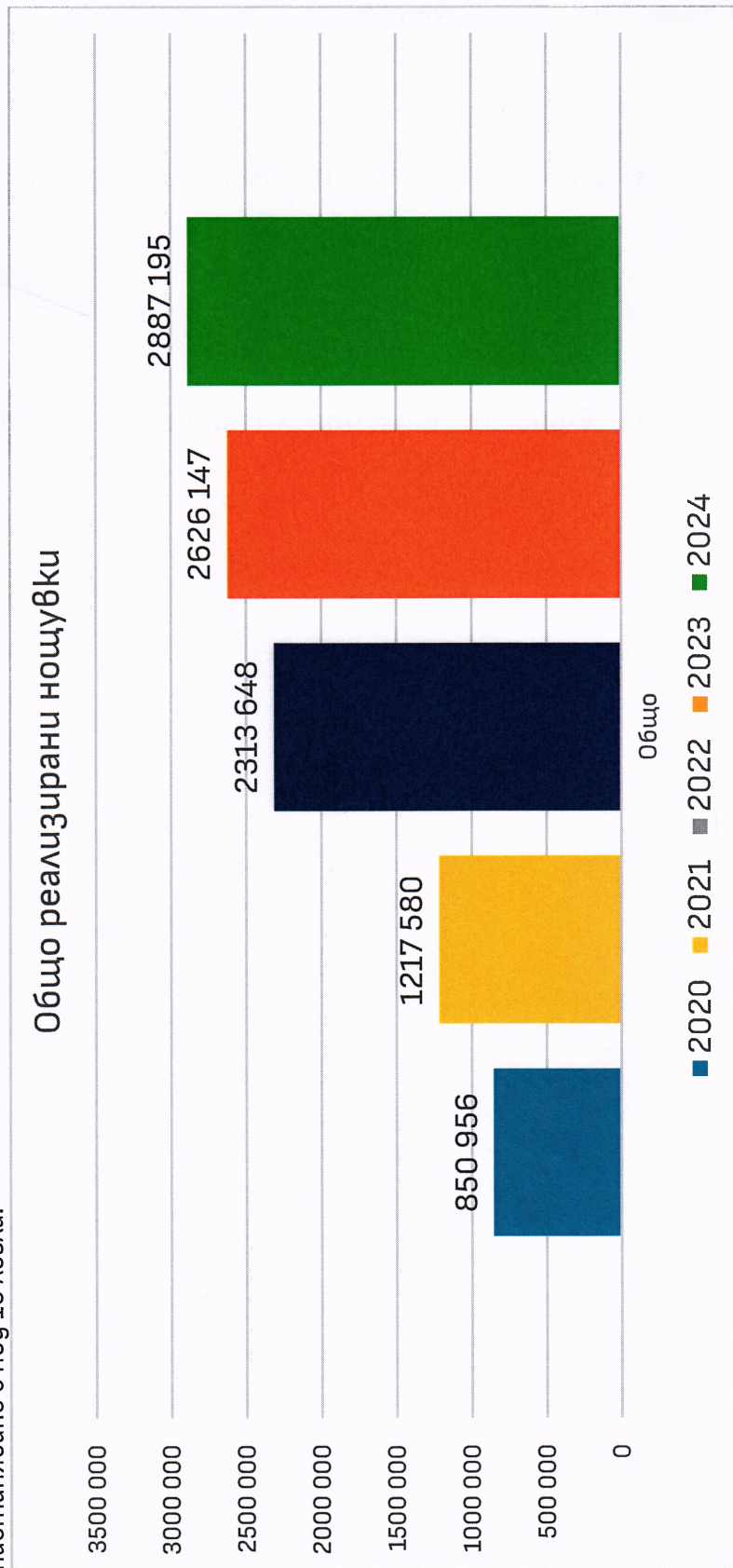


Графика 3

Източник: ЕСТИ

Общо реализираните нощувки през 2024 г., са близо 2.9 млн., което е ръст с 10% спрямо 2023 г. и значително надхвърлят предкризисната 2019 г. Разбира се тук правим пояснението, че данните, с които разполагаме за 2019 г. са базирани на НСИ, а годините след това работим с Единната система за туристическа информация (ЕСТИ). Две към едно е делът на чуждестранните към българските граждани, съответно с 67% към 33%.

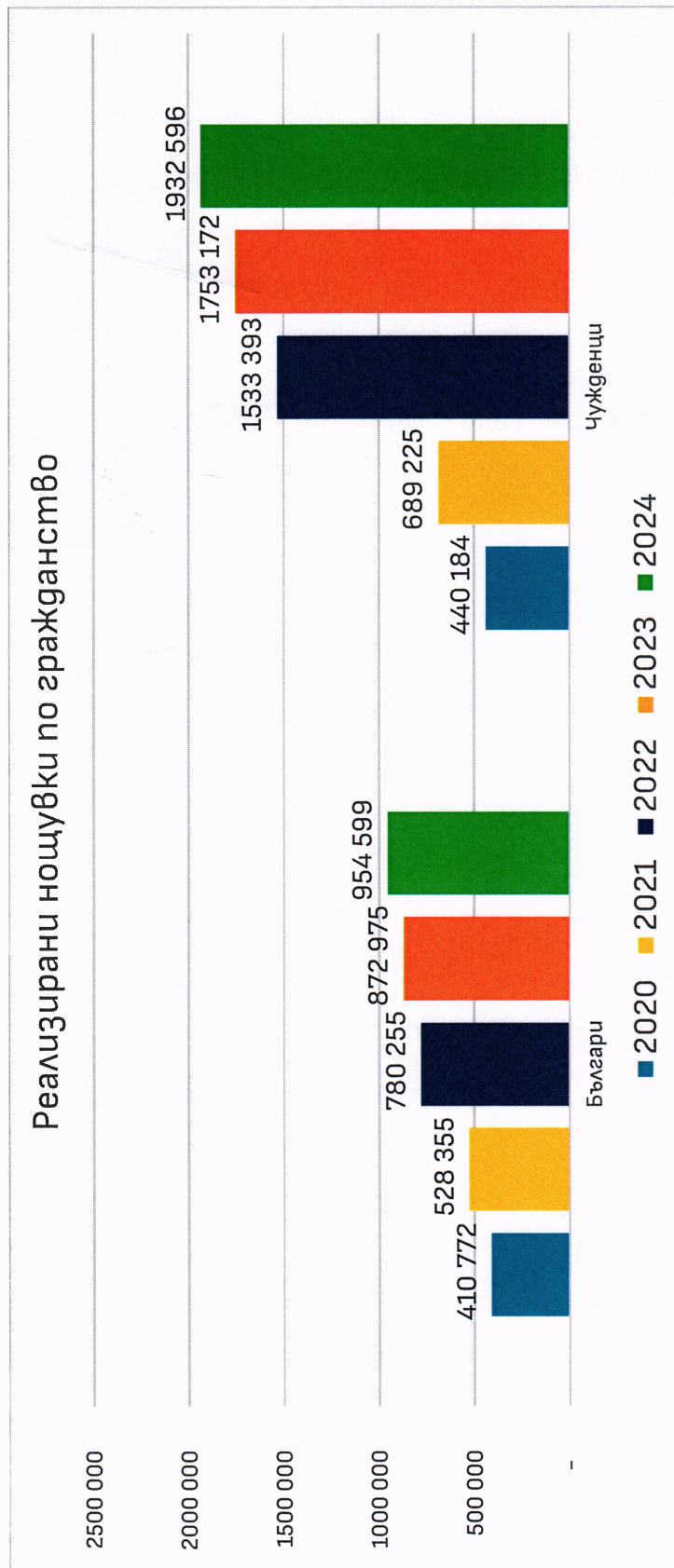
Интересно е да се отбележи, че според доклад на ОП „Туризм“ (София – Туризмът в цифри – https://www.visitsofia.bg/images/pdf/final-TC_2019.pdf), са отчетени малко под 2 млн. нощувки. Важно е да се знае, че тогава статистиката се е базирала на НСИ, който както знаем не отчита настанявания на туристи в места за настаняване с под 10 легла.



Графика 4

Източник: ЕСТИ

През 2024 г. се запазва тенденцията чуждестранните туристи да реализират повече нощувки, достигайки до 67% от всички



Графика 5

Източник: ЕСТИ

Топ 25 места за настаняване по брой туристи в Столична община.

1	РАМАДА СОФИЯ СИТИ ЦЕНТЪР	55 479
2	ГРАНД ХОТЕЛ МИЛЕНИУМ СОФИЯ	54 431
3	АСТОРИЯ ГРАНД ХОТЕЛ	38 092
4	СОФИЯ БАЛКАН ПАЛАС	32 226
5	ИНТЕРКОНТИНЕНТАЛ СОФИЯ	26 002
6	МАРИНЕЛА	25 407
7	ПАРК ХОТЕЛ МОСКВА	23 958
8	РИЛА	23 528
9	ПРЕМИЕР ЛЕТИШЕ СОФИЯ	23 378
10	ХАЙТ РИДЖЪНСИ СОФИЯ	22 743
11	ХИЛТЪН СОФИЯ	22 516
12	ХОТЕЛ 300 СОФИЯ	22 479
13	НОВОТЕЛ СОФИЯ	22 475
14	МОНТЕСИТО	20 963
15	МЕТРОПОЛИТЪН	20 957
16	ГРАНД ХОТЕЛ СОФИЯ	20 840
17	ЦЕНТРАЛ	18 314
18	ФОРУМ	16 392
19	АКОРА	15 175
20	СЛАВЯНСКА БЕСЕДА	14 704

Графика 6

Източник: ЕСТИ

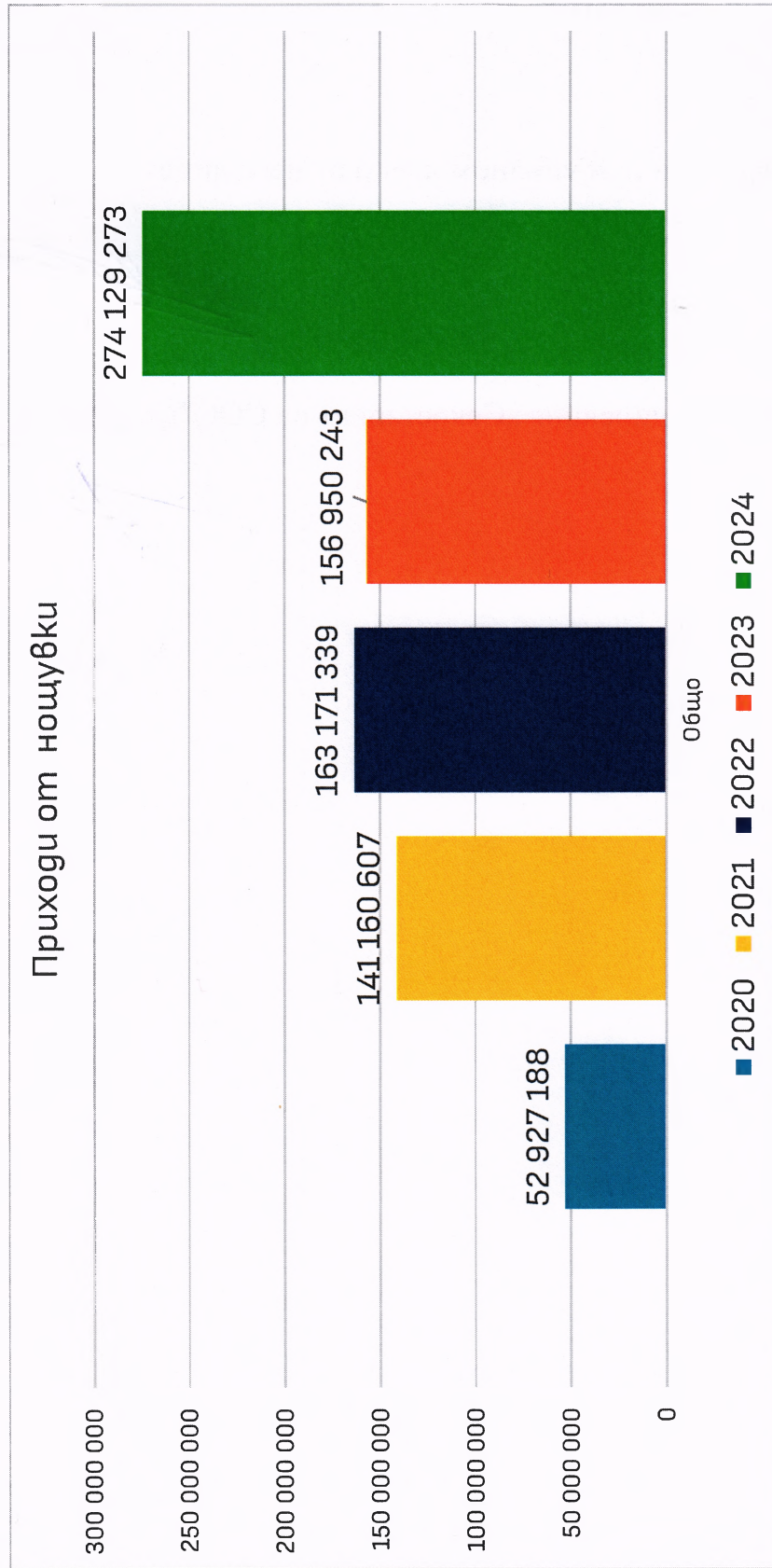
Топ 25 места за настаняване по брой реализирани нощувки в Столична община

1	ГРАНД ХОТЕЛ МИЛЕНИУМ СОФИЯ	135 346
2	РАМАДА СОФИЯ СИТИ ЦЕНТЪР	128 006
3	СОФИЯ БАЛКАН ПАЛАС	73 868
4	АСТОРИЯ ГРАНД ХОТЕЛ	65 420
5	МАРИНЕЛА	62 639
6	ПАРК ХОТЕЛ МОСКВА	62 251
7	ХАЯТ РИДЖЪНСИ СОФИЯ	61 825
8	ИНТЕРКОНТИНЕНТАЛ СОФИЯ	61 645
9	ВИТОША ПАРК ХОТЕЛ	55 859
10	ХИЛТЪН СОФИЯ	55 495
11	НОВОТЕЛ СОФИЯ	49 703
12	РИЛА	49 534
13	КИТЧЪН 59	49 310
14	ГРАНД ХОТЕЛ СОФИЯ	47 884
15	МЕТРОПОЛИТЪН	46 940
16	ЦЕНТРАЛ	41 572
17	ХОТЕЛ 300 СОФИЯ	37 790
18	ПРЕМИЕР ЛЕТИЩЕ СОФИЯ	37 112
19	МЕЗОН СОФИЯ	34 211
20	МОНТЕСИТО	33 609

Графика 7

Източник: ЕСТИ

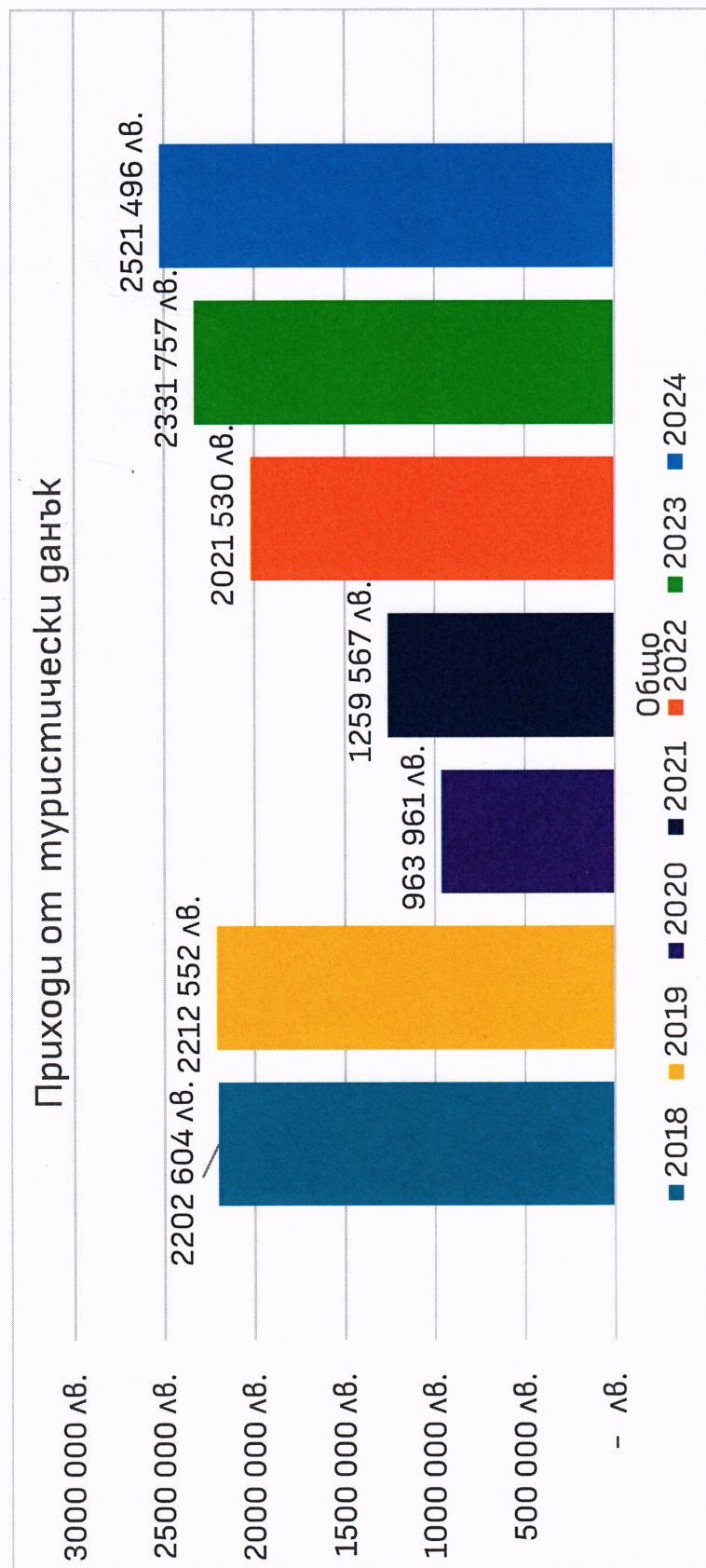
На графика 8 са визуализирани приходите от нощувки на територията на Столична община, които за 2024 г. по данни на ЕСТИ са малко над 274 млн., при близо 157 млн. през 2023 г., което е значително повишение и звучи доста по-достоверно спрямо минали години.



Графика 8

Източник: ЕСТИ

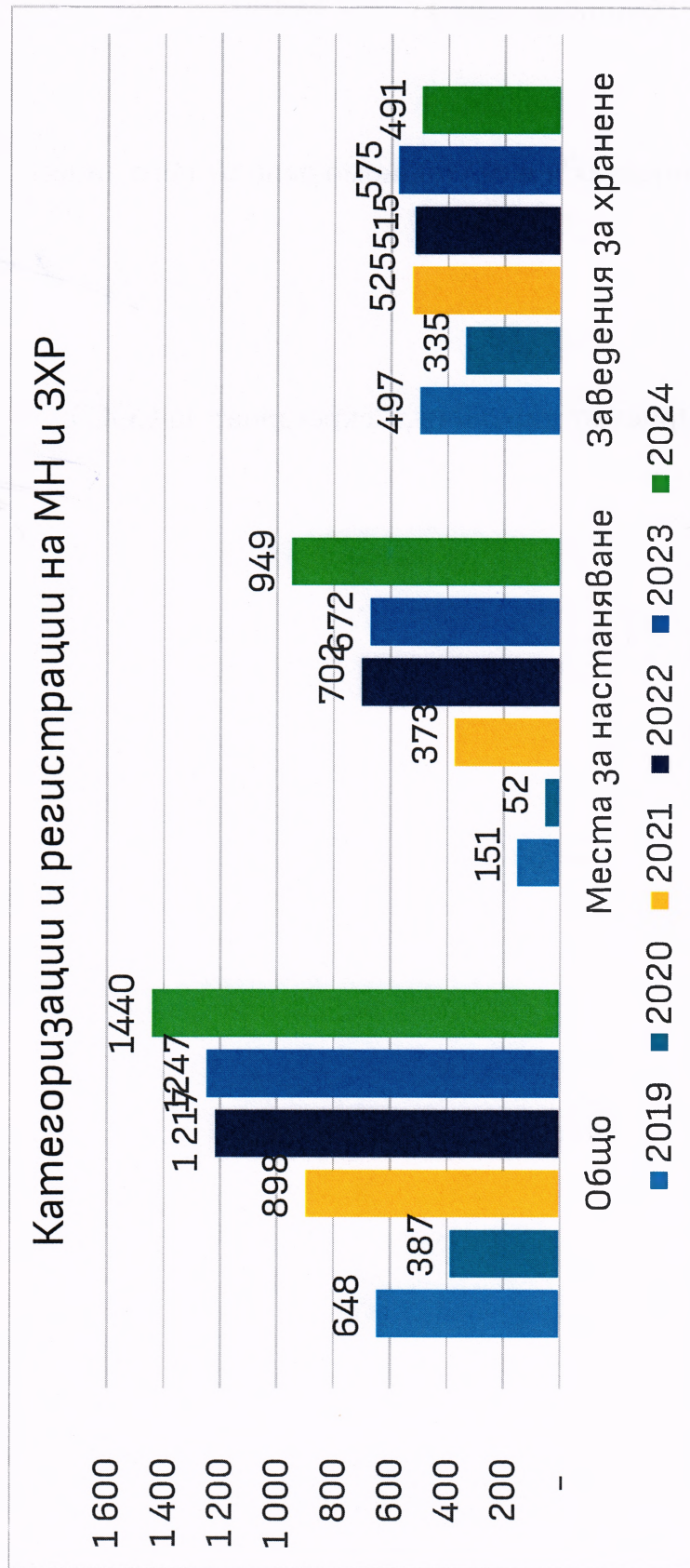
Графика 9 визуализира приходите от туристически данък в Столична община през последните седем години. През 2024 г. приходите надхвърлят тези от 2023 г. с 8%, както и тези от предкризисната 2019 г. с 14%.



Графика 9

Източник: Дирекция „Общински приходи“ при СО

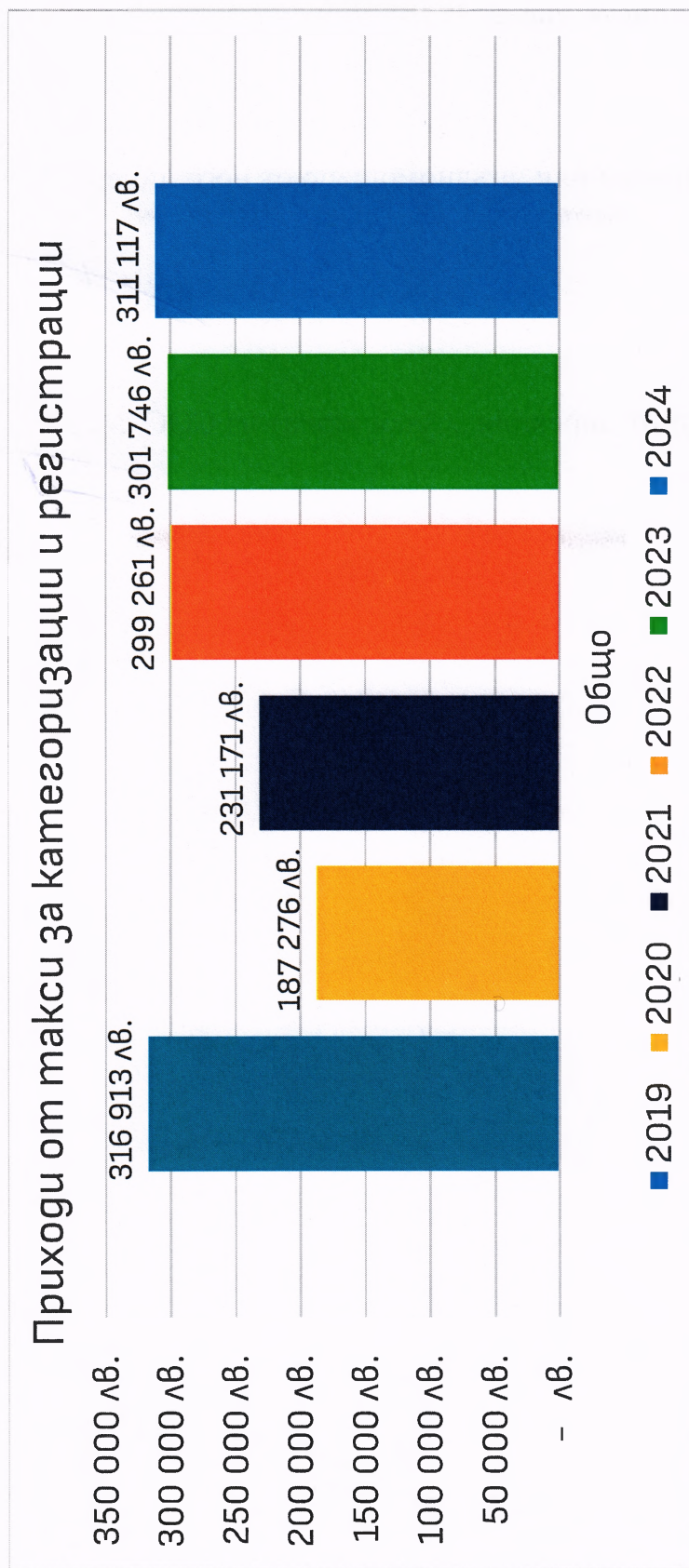
Други интересни данни, които включваме са резултат от работата на отдел „Категоризация и контрол“ при ОП „Туризъм“. На графика 10 са показани категоризирани и регистрираните „Места за настаняване“ и „Заведения за хранене и развлечения“ през последните пет години.



Графика 10

Източник: отдел „Категоризация и контрол“ при ОП „Туризъм“

На графика 11 се визуализират данни и за приходите от такси за категоризация и регистрация на „места за настанявания“ и „заведения за хранене и развлечения“ за последните пет години. Видно от нея приходите през 2024 г. са почти колкото тези от 2019 г. (98%)



Графика 11

Източник: отдел „Категоризация и контрол“ при ОП „Туризъм“

Интересни данни за Столична община:

Среден престой на туристите през последните 5 години

2,3 дни е средния престой на турист през 2024 г. (ЕСТИ)
2,3 дни е средния престой на турист през 2023 г. (ЕСТИ)
2,2 дни е средния престой на турист през 2022 г. (ЕСТИ)
2,0 дни е средния престой на турист през 2021 г. (ЕСТИ)
2,1 дни е средния престой на турист през 2020 г. (ЕСТИ)
1,7 дни е средния престой на турист през 2019 г. (НСИ)

Заемост на хотелите по категория

1 звезда – 19%
2 звезди – 19%
3 звезди – 38%
4 звезди – 35%
5 звезди – 43%
Некатегоризирани – 66%

Среден приход на нощувка от турист: 216 лв.

Средна цена на нощувка: 95 лв.

Места за настаняване: 3 206 общ брой 1 741 активни (поне 1 нощ.)

Летище София също бележи пълно възстановяване на самолетовождения и обслужения брой пътници спрямо 2019, включително и забележителен ръст.

SOFIA AIRPORT sofia-airport.eu Статистика самолетовождения 2019-2025 г.				
Месец	2019 г.	2024 г.	2025 г.	
Януари	4 658	4 852	5 034	
Февруари	4 254	4 438		
Март	4 915	5 257		
Април	5 001	5 434		
Май	5 450	5 852		
Юни	5 482	5 881		
Юли	5 768	6 098		
Август	5 730	5 962		
Септември	5 532	5 920		
Октомври	5 290	5 823		
Ноември	4 596	4 993		
Декември	4 695	5 254		
Общо	61 371	65 764		

SOFIA AIRPORT sofia-airport.eu Статистика пътници 2019-2025 г.				
Месец	2019 г.	2024 г.	2025 г.	
Януари	527 470	551 659	583 315	
Февруари	497 999	537 396		
Март	572 349	642 909		
Април	598 140	663 669		
Май	635 195	700 067		
Юни	631 808	703 281		
Юли	663 738	704 096		
Август	674 443	742 491		
Септември	622 615	733 700		
Октомври	595 352	714 596		
Ноември	522 025	595 030		
Декември	565 962	633 808		
Общо	7 107 096	7 922 702		

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/ЦВЕТОМИР ПЕТРОВ/